

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

O glorioasă aniversare: 1944—1969

Un sfert de veac

La 23 August 1969 poporul întreg sărbătorește un sfert de veac de la eliberarea Patriei, un sfert de veac de viață nouă. La această măreață sărbătoare ia parte și Biserica cu ierarhii, preoții și credincioșii ei. Căci toți sintem fiii acestui popor, legați cu întreaga noastră ființă de viața lui, de destinul lui istoric. Trecutul mărturisește despre identificarea Bisericii noastre cu soarta poporului român. Biserica a fost unul din factorii de unitate a românilor de pretutindeni și — prin ierarhi, preoți și credincioși — a sprijinit lupta poporului pentru libertate și unire, pentru cultură românească și dreptate socială. Această tradiție seculară e continuată și în vremea noastră, când Biserica Ortodoxă Română este alături de popor, de năzuințele și realizările lui.

Marile realizări ale Patriei noastre sînt cunoscute nu numai în țară, ci și în străinătate. Intr-un sfert de veac România s-a transformat dintr-o țară agrară înapoiată într-o țară cu industrie modernă, cu agricultură înaintată, cu nivel material și spiritual tot mai ridicat și cu un prestigiu deosebit între celelalte țări ale lumii. Aceasta prin munca și vrednicia poporului, sub îndrumarea Conducătorilor înțelepți și iubiți.

Nu vom enumera aici tot ceea ce s-a realizat — ci ne vom opri la o singură realizare, care ni se pare a fi una din cele mai însemnate și anume: conștiința de sine a poporului, însuflețit de mărețele perspective care i se deschid în față.

Poporul nostru a ajuns în acest răstimp la conștiința valorii lui, a posibilităților lui, a destinului său de lumină și progres pe calea vieții celei noi.

Conștiința că sintem una în o țară liberă, independentă și înfloritoare, că ne înălțăm mereu pe noi trepte de cultură și civilizație și aducem contribuția noastră la cultura și civilizația lumii, la pacea și colaborarea între popoare libere, egale și independente, a născut entuziasmul întregului popor, a făurit unitatea nezdruincinată a tuturor fiilor Patriei în slujirea idealurilor de înălțare a națiunii noastre, de libertate, pace și progres multilateral. Acest entuziasm popular este sufletul, care stă la temelie tuturor realizărilor din ultimii 25 de ani, când am făcut progrese mai mari decît altădată în o sută de ani. Un popor sudat prin flacăra patriotismului constructiv, luminat și jertfelnic, animat de dragostea de libertate, de tot ceea ce promovează mersul înainte al Patriei, este un popor nebiruit, care — cu angajarea tuturor forțelor — pășește din treaptă în

treaptă pe calea de propășire necontenită spre țințele desăvîrșirii, ridicării țării la nivelul țărilor avansate.

Flacăra aceasta a patriotismului și avîntul creator al întregului popor însuflețește pe toți cetățenii Patriei, fără deosebire de naționalitate și credințe religioase. Fiii Bisericii noastre găsesc în însăși Evanghelia Domnului temelii iubirii de Patrie, pentru că adevărata iubire de Dumnezeu se arată în iubirea de om, în iubirea de popor. Iar cel ce iubește se dăruiește de-

plin, merge pînă la jertfă pentru binele și propășirea poporului.

La a 25-a aniversare a eliberării Patriei, noi — fiii Bisericii române și ai poporului român — mîndri de mărețele realizări de pînă acum, însufleții de același cald patriotism, ce însuflețește întregul popor, ne angajăm ca și în viitor să fim alături de popor și să sprijinim munca lui pentru înălțarea continuă a Patriei, una și nedespărțită, liberă și fericită — și lupta lui pentru pace și înfrățire în întreaga lume.

† NICOLAE

arhiepiscop și mitropolit

Viața bisericească din țara noastră în ultimii 25 de ani

Domnul nostru Iisus Hristos a întemeiat Sfînta Sa Biserică pentru sfințirea și mîntuirea oamenilor. Deci noi credem în Biserica fiindcă: este întemeiată de Iisus Hristos ca să-i continue lucrarea, în ea ne mîntuim și pentru că ea are întruși pe Hristos, pe Duhul Sfînt și harul cel dumnezeesc. Asemenea Mîntuitorului cel în două firi, Biserica are două înfățișări, una văzută, care este omenirea, și alta nevăzută, care e lucrarea Sf. Duh, sau dumnezeescul Har, izvorul vieții, lucrării și unității ei. Din învățăturile Sfinților Părinți mai cunoaștem că Biserica este ca o corabie a mîntuirii noastre sufletești pe valurile uneori furtunoase ale acestei vieți. Ea prelungește întruparea Mîntuitorului prin neînteruptă prezență a lui Hristos în sînul ei și prin lucrarea Sf. Duh în mădularile ei. Biserica este călăuzitoare, învățătoare și maica noastră pe acest pămînt, continuatoarea lucrării mîntuitoare și ducătoare la împărăția cerurilor, prezența vie a lui Iisus Hristos în mijlocul nostru, pînă la sfîrșitul veacurilor, cu alte cuvinte ea este „calea, adevărul și viața”. Iată de ce, poporul nostru dreptcredincios, în trecutul său zbuciumat, a învins, în mod minunat, toate greutățile și piedicile în calea sa. În faptul că neamul nostru românesc a stat totdeauna strîns unit în jurul Bisericii sale, care-i propovăduia credința sa dreptmăritoare, vedem lucrarea Sf. Duh, prezența harului dumnezeesc, care a fost și este și azi izvorul vieții ei, al lucrării și al unității ei. Iar fiindcă în Biserica Ortodoxă s-a văzut concretizată călăuză și pavăza împotriva izbeliștilor de tot felul, poporul nostru credincios s-a atașat, a iubit această Biserică, ca pe însuși sufletul său, ea reprezentînd toată credința lui străbună, care era și legea lui, care-i grăia inimii lui și pe înțelesul lui.

După cum de-a lungul veacurilor, neamul nostru românesc a stat strîns unit în jurul Bisericii sale, cea una, sfîntă, sobornicească și apostolească, tot așa și astăzi, Biserica Ortodoxă Română este pentru poporul nostru român dreptcredincios, de pe toate plaiurile Patriei, o mamă iubitoare și purtătoare de grijă pentru binele și fericirea lui, atît pămîntească, cît și cerească. Sfînta noastră Biserică

Ortodoxă Română își arată dragostea și purtarea sa de grijă față de fiii săi, astăzi mai mult ca oricînd, prin slujirea și sprijinirea cu nețărmurit devotament a idealurilor mărețe pentru care aceștia muncesc cu atîta rîvnă și cu atîta elan ca să-și construiască o țară nouă, liberă și independentă, bogată și frumoasă, în care poporul să trăiască liniștit și îndestulat, avînd toate cele necesare unei vieți sufletești și trupești înfloritoare.

În ultimii 25 de ani, de cînd pronia dumnezească a rînduit în mijlocul poporului nostru existența binecuvîntată a Republicii noastre, Biserica Ortodoxă Română nu numai că și-a desfășurat activitatea ei de propovăduire a Evangheliei lui Hristos și de slujire a tuturor intereselor fiilor ei, cu rîvnă sporită, dar ea, intensificîndu-și misiunea sa de propovăduire și slujire în mijlocul poporului, — a avut fericita posibilitate chiar de a se identifica cu viața nouă de lumină, progres și dreptate socială care a început o dată cu instaurarea Republicii în țara noastră.

Astfel, Biserica Ortodoxă Română, organizîndu-și viața și activitatea sa bisericească și religioasă în albia sfintelor tradiții, a ținut cont de mersul vremii și de noile condiții de viață create și s-a încadrat în spiritul nou al epocelor înfăptuiri, în toate domeniile vieții, sprijinind eforturile propriului său popor, pentru construirea vieții celei noi de muncă eroică, progres și multilaterală înflorire a Patriei noastre, în duhul înțelegerii, al prieteniei între toți oamenii și între toate popoarele, al colaborării și al păcii, după cuvîntul Scripturii: „Împărăția lui Dumnezeu este dreptate și pace și bucurie întru Duhul Sfînt” (Romani 14, 17) și pentru realizarea căreia ne rugăm zilnic și de nenumărate ori: „Vie împărăția Ta... precum în cer așa și pe pămînt”. Cu alte cuvinte, precum împărăția lui Dumnezeu este dreptate, pace și bucurie și desigur și frăție, înțelegere și fericire, așa să fie și pe pămînt, între oameni, dreptate, bucurie, frăție, înțelegere, pace și fericire.

Multe și importante înfăptuiri de viață religioasă, bisericească a putut realiza Biserica Ortodoxă Ro-

(Continuare în pag. 3)

O glorioasă aniversare: 1944—1969

Un sfert de secol de la eliberarea României de sub jugul fascist

Încercînd să vorbim despre împlinirea, în aceste zile de august, a 25 de ani de la eliberarea Patriei de sub jugul fascist, gîndurile ne duc fără să vrem spre lumea basmelor noastre străbune, spre anumiți eroi ai acestora, care ne impresionau profund în anii copilăriei prin pașii uriași pe care îi făceau, spre acei Feți-Frumoși, care creșteau într-un an cît alții în 10 sau în 20. Cu aceste personaje de basme considerăm că s-ar putea asemena oarecum acești ani de fără egal avînt creator, pe care i-a cunoscut țara noastră în ultimul sfert de veac.

Poporul nostru, cu minunatul său spirit de observație și cu rara sa capacitate de a sintetiza, de a cuprinde adevăruri mari în cuvinte puține, a redat și această măreață realitate, pe care el o trăiește în acești ani, în astfel de cuvinte cu dimensiuni sau întinderi de zicală:

„Brazilii-și urcă frunza-n zare
Țara noastră-i mîndră floare”

sau:

„Strugurel cu boaba deasă,
Ți-ai pus mantie aleasă”

ori:

„Bucșelul de albăstrele,
Mîndru-i chipul țării mele!
Mîndru — cu fiecare zi,
Mîndru, mult mai mîndru-a fi!”

Constituind cea mai importantă verigă dintr-un lanț lung de lupte pe care poporul nostru le-a dus de-a lungul veacurilor, cu jertfe și negrăite suferințe „împotriva exploatării și asupririi, pentru libertate și independență națională, pentru progres social și propășirea țării”, 23 August 1944 a însemnat încununarea acestor lupte, o piatră de hotar în istoria poporului român.

În legătură cu acest eveniment, în folclorul nou întîlnim și aceste versuri:

„Libertate, mîndră floare,
Crescută-n august cu soare,
Din sînge și din sudoare,
Și din brațe muncitoare”

care de asemenea exprimă un adevăr, căci, după cum știm, alături de armatele sovietice, care au dus greul ultimului război, alături de toate celelalte forțe antihitleriste, ostașii români au înscris pagini glorioase împotriva armatelor naziste. Mărturie a jertfei poporului nostru la victoria finală din mai 1945 stau, printre altele, mormintele nenumărate ale ostașilor noștri presărate pe pămîntul Ungariei și al Cehoslovaciei. De aceea, cu acest prilej aniversar, după cum se subliniază într-un document de stat „poporul român aduce prinos de recunoștință revoluționarilor și patrioților care și-au închinat viața măreței cauze a libertății și independenței țării, ostașilor români celor care și-au vărsat sîngele pe cîmpurile de luptă pentru zdrobirea Germaniei naziste”.

Luîndu-și soarta în propriile sale mîini, cu deosebire prin instaurarea guvernului democratic de la 6 martie 1945, poporul român a trecut la reforme radicale, politice, sociale și economice, care au schimbat total fața țării. Întreaga țară a devenit un vast șantier, un imens laborator, în care se plămădesc planuri, în care se proiectează și se ridică noi și noi uzine, noi hidrocentrale, noi școli, noi spitale, noi instituții culturale, noi case de locuit etc., încît, tocmai ca-n povești, numai de la un an la altul, sate, orașe, ba chiar regiuni întregi devin de nerecunoscut.

A face deci un bilanț al tuturor înfăptuirilor socialiste din acești 25 de ani este cu anevoie de realizat, pentru că faptele copleșesc orice cuvînt, orice cifră. Să ne gîndim de pildă la desființarea exploatării omului de către om, la naționalizarea

principalelor mijloace de producție și crearea unei puternice industrii naționale, la cooperativizarea agriculturii și modernizarea ei, la dezvoltarea științei și culturii, prin crearea unei întinse rețele de școli de toate gradele, la dezvoltarea artei și literaturii. Să ne gîndim că țara noastră și-a făurit o industrie care produce astăzi de 14 ori mai mult decît în 1938, că s-au înfăptuit lucrări, cum este Combinatul de la Galați, hidrocentrala de pe Argeș și mai ales cea de la Porțile de Fier, care sub vechile regimuri nici nu erau de conceput, că tractoarele românești de pildă au ajuns pînă în Cuba, camioanele pînă în China, instalațiile noastre petroliere pînă în India și America de Sud și la încă alte produse românești care concurează cu cînte pe piețele mondiale. Să ne mai gîndim de asemenea că în anul 1944 în România aproape 65% din populație era neștiutoare de carte, pe cînd astăzi s-a realizat învățămîntul absolut obligatoriu și gratuit de 8 ani, din anul acesta trecîndu-se la învățămîntul general de 10 ani.

Să ne mai gîndim apoi la spitalele, policlinicile, sanatoriile, casele de nașteri, creșele, casele de odihnă, care au luat ființă în acești ani și în general la nivelul ridicat de viață la care s-a ajuns în această perioadă, grija față de om, față de cei ce muncesc, față de dezvoltarea multilaterală a persoanei umane fiind preocuparea permanentă a orînduirii de astăzi, țel înscris în însăși constituția țării noastre.

Să ne mai gîndim totodată că între poporul român și naționalitățile conlocuitoare s-a ajuns la un mod de viață frățească, toți cetățenii țării, indiferent de naționalitate, sex, rasă sau religie, fiind egali în fața legilor, cu toții muncind împreună, ca într-o mare familie, pentru înflorirea aceleiași Patrii care îi hrănește și ocrotește pe toți.

Să nu uităm nici aceea că, pe plan extern de exemplu, țara noastră promovează o politică sănătoasă de pace și colaborare, bazată pe principiul egalității depline între popoare, al respectului reciproc și al neamestecului în treburile interne, politică cu un deosebit răsunet pozitiv în lume. „România — a spus în acest sens într-o cuvîntare recentă Dl Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat — întreține astăzi relații diplomatice cu 92 de state și legături economice cu peste 100 de țări; niciodată România nu s-a bucurat de atîta respect și nu a avut atîția prieteni în lume cîți are astăzi”.

Să nu uităm de asemenea că realizări mai grăitoare, aducătoare de noi trepte de progres și prosperitate pentru țara și poporul nostru, au fost puse în dezbaterea publică în documentele privitoare la *planul cincinal pe anii 1971—1975 și la liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980*.

Ca și pînă acum, obiectivele și sarcinile principale ale dezvoltării economice pe perioada 1971—1980 constau din:

1. Continuarea susținută a industrializării țării, prin îmbunătățirea structurii sale și prin diversificarea producției bunurilor de consum;
2. Accelerarea procesului de dezvoltare intensivă a agriculturii prin cît mai bună folosire a pămîntului;
3. Înfăptuirea unui program susținut de investiții;
4. Dezvoltarea învățămîntului de toate gradele;
5. Extinderea relațiilor de colaborare economică internațională;
6. Dezvoltarea comerțului exterior și încă altele, iar ca o consecință firească a acestor activități;
7. Ridicarea continuă a bunăstării poporului.

Numai în viitorul cincinal (1971—1975), investițiile se vor ridica la aproape 500 miliarde lei,

Prestigiul Patriei noastre peste hotare

Încă înainte de a se putea realiza cotitura cea mare, de a se înfăptui actul istoric de la 23 August 1944, deci la orizontul unei noi epoci, masele largi ale poporului român, muncitorimea dinamică și exponenții progresiști ai vremilor de înnoire democratică — toți îl așteptau și îi cereau împlinirea. Căci de la acest act aveau să pornească mari schimbări în structura socială, politică, culturală, economică etc. Consecințele eliberării aveau să ducă la ruperea unor chingi care îngustau nefiresc posibilitățile de manifestare, virtuțile native, care mărgineau și strîmtorau, încă de mult, drumul spre progresul multilateral al neobositului și tînărului nostru popor.

Chingile au fost rupte pentru totdeauna. Cotitura s-a înfăptuit. Atunci, la 23 August 1944, am trăit potențialitatea ei; acum, la 23 August 1969, la un sfert de veac abia, trăim în lumina și puterea ei creatoare de istorie nouă, de veac nou și constructiv, veacul muncii pline de rod și al umanismului socialist; ne bucurăm în actualizarea acelor potențe. Dar evenimentul aducea nu numai eliberarea de sub povara unui jug străin, ci ne așeza cu fața către deplina independență și suveranitate națională.

Într-adevăr, la puțină vreme s-a putut realiza trecerea într-un stadiu de orînduire democrat-populară, prin proclamarea Republicii Populare Române și mai apoi la Republica Socialistă România, la un cadru în care astăzi ne întîmpină permanența unei vieți de libertate, de demnitate umană, de prosperitate ascendentă, de plinătatea atenției față de om, de fiecare om, de nevoile și aspirațiile lui materiale și spirituale.

(Continuare în pag. 3-a)

sumă uriașă din care vor răsări noi întreprinderi, în spatele acestei sume sînd sute de uzine reutilate și modernizate, stau zecile de mii de hectare irigate ca și alte vaste lucrări de modernizare a agriculturii — sector de mare importanță în economia țării și care stă în atenția specială a Conducerii Patriei — și încă alte multe realizări, preconizîndu-se ca în perioada 1971—1975 venitul național să crească cu 7,7—8,5% pe an, iar veniturile salariaților în 1975 înregistrînd și ele o creștere de 16—20% față de anul 1970, iar ale țărănimii 15—20%.

Pentru toate aceste înfăptuiri și desigur încă multe altele, Conducerea Patriei noastre a emis, încă din luna martie a. c., o „Hotărîre cu privire la aniversarea a 25 de ani de la eliberarea României de sub jugul fascist”, în care printre altele se arată „că această dată, de importanță istorică din viața poporului nostru, să fie aniversată în întreaga țară prin acțiuni și manifestări de o amploare deosebită”.

Astfel, sub semnul acestei aniversări în întreaga țară se desfășoară întreceri socialiste, în întreprinderi, unități agricole, institute de cercetări etc.; ședințe jubiliare ale Marii Adunări Naționale, Academiei Republicii Socialiste România; concursuri și festivaluri artistice; expoziții diverse ș. a., evenimentul fiind subliniat în chip special de presa, radioul și televiziunea noastră.

Dar mai presus de toate, această măreață aniversare a împlinirii a 25 de ani de la eliberarea Patriei de sub jugul fascist este întîmpinată de întregul nostru popor cu o însuflețire deosebită, însuflețire concretizată în hotărîrea noastră a tuturor de a fi tot mai uniți în jurul Conducătorilor noștri dragi, în strădania de a munci, cu tot mai mult elan, pentru continua înflorire a Patriei noastre scumpe, Republica Socialistă România.

T. R.

O glorioasă aniversare: 1944—1969

Viața bisericească din țara noastră în ultimii 25 de ani

(Urmare din pag. 1)

mână, în acest pătrar de veac, începînd cu 23 August 1944, ziua eliberării Patriei noastre de sub jugul fascist.

Dintre cele mai importante amintim legăturile creștinești și frățești de largă înțelegere și colaborare între Biserica Ortodoxă Română și toate celelalte culte recunoscute din țara noastră. La baza acestor legături creștinești, stă în primul rînd frăția dintre culte și sprijinirea comună a orînduirii socialiste și a muncii întregului popor pentru dezvoltarea Patriei comune.

Tot atît de importante sînt și alte înfăptuiri ca: reorganizarea Bisericii prin legiuiri, statut și regulamente, reîntregirea bisericească din anul 1948, reorganizarea învățămîntului religios, restaurarea foarte multor biserici — monumente istorice și de arhitectură, apoi renovarea altor nenumărate locașuri de cult, iar pe plan extern, legăturile active dintre Biserica noastră și marile organizații religioase mondiale, în cadrul cărora Biserica Ortodoxă Română se bucură de prestigiu și stimă unanimă.

Cu ocazia mării sărbători naționale, 23 AUGUST 1969, cea mai mare sărbătoare în viața poporului român, cînd întreaga suflare a țării aniversază, cu negrăită bucurie și entuziasm, un sfert de secol de la eliberarea națională, dată care a făcut posibile toate înfăptuirile, inclusiv cele pe tărîm religios-bisericesc — se cade ca și noi, cu toții, să ne aducem expresia simțămîntelor noastre de profund omagiu, prin osul nostru de dragoste fierbinte, precum și hotărîrea neclintită de a munci tot mai mult, fiecare la locul său de muncă, unde l-a rînduit voia lui Dumnezeu, pentru a ridica Republica noastră scumpă, cît mai sus printre țările lumii.

Biserica noastră Ortodoxă Română, prin Conducătorii săi, prin clerul și credincioșii săi, este hotărîtă să sprijinească și pe mai departe, cu toată convingerea, cu munca, cu rugăciunea, cu toate puterile sale, eforturile poporului nostru și a iubitorilor săi Conducători, pentru continua înflorire a scumpei noastre patrii, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA.

† VISARION AȘTILEAN-RĂȘINĂREANU
episcop-vicar al Mitropoliei Ardealului

23 August

Zi de vară caldă
Și rod, pîrguit
Zi-n care viața
Ni s-a înnoit;

Zi de înviere
Zi de leat schimbat,
Fie-ți răsăritul
Binecuvîntat!

Plămadă proletară
Viș dăltuit în faptă
Ce, an de an, slăvirea
Urmașilor așteaptă;

Zi mîndră de-amintire,
Izvor de libertate,
Din faptele-ți, s-adapă
Obștii nenumărate.

Frunți nalte stau în nimb
Ce slava-ți radiază
Simțiri zvicnind în piepturi
Te binecuvîntează.

Preotul Petru

Prestigiul Patriei noastre...

(Urmare din pag. 2)

Cum era de așteptat, progresul realizat de viața cea nouă, în Patria noastră, avea să salte prestigiul întregului popor român față de ceea ce propriul său geniu a putut crea pentru vremea de azi și pentru posteritate, sub înțeleapta îndrumare a conducătorilor săi. Dar acest prestigiu nu putea rămîne doar între granițele țării; el nu a întîrziat să proiecteze o lumină nouă despre țara noastră și peste hotarele ei. Și nu numai peste hotarele din apropiere, ci pînă la cele mai depărtate colțuri ale lumii. Urmare acestei situații, oamenii de stat, personalități emnente, reprezentanți de seamă ai culturii, științei și civilizației contemporane, scriitori cu renume, artiști unanim recunoscuți, constructori versați, turiști și cercetători de pretutindeni ne-au vizitat și ne vizitează țara, rămînînd încîntați de cele ce întîlnesc aici. Întorși în țările lor, ei și arată în diferite publicații că au avut prilej de a fi poposit într-o țară mîndră, în mijlocul unui popor harnic, cinstit și muncitor, într-o țară liberă și prosperă, stăpînă pe destinele sale și în care spiritul constructiv se face evident la tot pasul. Acesta este, de altfel, cel mai potrivit omagiu pe care acești oaspeți îl pot aduce Patriei noastre scumpe și fiilor ei, constructorilor unei vieți de plînatate materială și spirituală.

Dar nu este suficient să arătăm că oaspeții care vin la noi ne duc faima peste țări și mări, ci să subliniem și aceea, că înșiși fiii Patriei noastre, care trec granițele cu diferite misiuni importante, au înălțat și continuă să înalțească prestigiul țării în mijlocul popoarelor lumii moderne. Unii dintre ei au adus și aduc contribuții de cea mai mare însemnătate în rezolvarea problemelor care frămîntă societatea omenească de pretutindeni, activînd în cele mai înalte instituții și organizații internaționale de diferite nuanțe. Personalități științifice și culturale au participat la nenumărate congrese și întruniri cu caracter internațional, iar țara noastră, prin prestigiul dobîndit, ea însăși a găzduit o mulțime de astfel de întruniri cu caracter internațional.

Numele bun al țării noastre este apreciat în cercuri culturale, în asociații de prietenie, în șezători literare; apoi prin literatura clasică și actuală care găsește loc tot mai larg în traduceri și interpretări; același serviciu plin de noblețe îl fac și mulți artiști, din toate ramurile de manifestări artistice, care ne reprezintă pe scenele multor teatre și opere din țările apropiate și mai depărtate. Arta, cîntul, jocul și portul poporului nostru captivează atenția generală. De asemenea și mulțimea de expoziții de tot felul organizate în cele mai însemnate centre din lume.

Este apoi o nespusă mîndrie să aflî că mașin-unelte, cu deosebire tractoare făurite la poalele Tîmpei, brăzdează ogoare depărtate pentru a asigura pîine din belșug pentru săturarea a milioane de oameni și că alte utilaje fabricate la noi forează în sînul pămîntului din multe țări pentru a scoate la suprafață, tot spre folosul omului, bogății nebănuite. Apoi și că vase maritime, fluviale și oceanice, brăzdează apele lumii în căutare după bunuri trebuitoare vieții omenești, contribuind, toate, nu numai la îmbunătățirea vieții, dar și la înălțarea prestigiului țării noastre și poporului ei.

Ca fii ai Bisericii ne bucurăm de toate cele arătate mai sus și, împreună cu toți fiii poporului român, sîntem mîndri de realizările făurite în ultimul pătrar de veac.

Prestigiul de care țara noastră se bucură peste hotare este și al fiecăruia din noi în măsura în care sîrguim pentru creșterea lui în strălucire și în frumusețe. De aceea să ne și încordăm silințele spre o tot mai largă propășire a țării în toate cîte are ea mai de preț, mai aproape de năzuințele omului spre o viață în libertate, demnitate și pace.

D. Călugăr

De sărbătoare

Îți împletești legenda, tu, țara mea, ușor:
acum e împlinire ce ieri era doar dor.
E-atîta sărbătoare pe prispa ta de azi,
e nunta ta de aur cu soarele-n amiază.

Cu ce să te asemăn cînd August ți-a ivit
din sfînta ta durere zori noi de răsărit,
cînd larga-ți unduire prielnic s-a desprins,
cînd albe flori pe ramuri au nins... au nins...
au nins...

O, numai cu un arbor te pot asemăna,
atras mereu de bolta de-asupra, țara mea,
ce-ar vrea să bea lumină cu frunzele subțiri,
ca buza însetată ce soarbe din potir.

Mi-ar trebui un cîntec atît de-ncăpător
încît să pot să-l dărui, în seară, tuturor
și oamenii să-l cînte simfonic și înalt,
asemenei Detunetei din orga-i de bazalt...

Pr. N. Modoiu

Cibinium 69

Organizatorii primei ediții a festivalului cultural și artistic „Cibinium”, care s-a desfășurat în anul trecut, în condiții optime, au organizat și anul acesta, între 6—13 iulie, o săptămîină a artei și culturii sibiene.

Festivitatea de deschidere a avut loc în sala Teatrului de stat, Duminică, 6 iulie 1969, în cadrele unei solemnități deosebite. Menționăm că la această festivitate a participat și P. S. Visarion, Episcop-vicar al Mitropoliei Ardealului, însoțit de P. C. vicar Tr. Belășcu.

După cuvîntările de rigoare a urmat un program format din concertul corului „Gh. Dima” și al Filarmonicii de Stat și cîteva recitări ale scriitoarei Tina Ionescu Demetrian.

O surpriză plăcută a constituit lucrarea cunoscutului compozitor sibian Gheorghe Șoima, profesor la Institutul nostru Teologic, intitulată „Cibinium”, și scrisă în cinstea festivalului care, executată de cor și orchestră, a stîrnit multe aplauze.

După executarea acestei piese corale — autorul, compozitorul și dirijorul Gh. Șoima a declarat presei locale: „Intr-adevăr, compunînd această lucrare am urmărit reflectarea unui aspect esențial al vieții locale, acela al înfrățirii în muncă și-n simțiri, înfrățire pe care am exprimat-o prin îmbinarea ritmului de vals prefătat de o introducere pe un fond de horă, cu gîndul la „Hora Unirii”...

Reproducem din această izbutită compoziție — ca și alte lucrări de altfel ale P. C. Sale — următorul text: „Hai în horă sibiană — Mîna-n mîna ne unim/Veacul nostru-așa ne-ndeamnă/Prietenii dragi ca frați să fim/Refren: Mîndru joc/în bun loc/Fii cu noroc/Tot mai viu/Să te știu/Drag oraș/Frumos Sibiu”...

Reținem și alte cîteva puncte din bogatul program al zilelor următoare:

— În sala teatrului un recital de poezie și un concert vocal-sinfonic susținut de corul Bach și orchestra Filarmonicii sub bagheta profesorului Fr. Xaver Dressler cu „Orfeu și Euridice” de Chr. W. Glück.

— La Cristian și Gura Rîului s-au inaugurat muzele sătești locale, adevărate comori de lucruri vechi din partea locului.

— În păduricea de lîngă Gura Rîului s-a desfășurat un recital de cîntece bătrînești, susținut de interpreți populari.

— Programul în limba germană din cetatea de la Cisnădioara format din recital de balade și legende populare săsești.

— În Piața Aurarilor s-a jucat piesa pentru copii „Dje fromme Helene” (Cuviosă Elena), după Wilhelm Busch, pusă în scenă de secția germană a Teatrului de păpuși din Sibiu.

— La Casa de cultură din Mediaș a avut loc premiera poemului dramatic „Marele fluviu își adună apele” de Dan Tărchilă.

— La Curmătura (Rășinari) spectacolul folcloric din Rășinari cu rapsodia românească „Coboară turmele”, de Corneliu Dragoman, muzica de Gheorghe Șoima și Cornel Arion.

— În ultima zi (13 iulie) dimineața a avut loc la Muzeul Brukenthal vernisajul galeriei renovate, re-

(Continuare în pag. 4)

„Cîntați lui Dumnezeu“... (Psalm 97, 1)

Cîntarea, muzica exercită o puternică înrîurire asupra omului peste tot și-l face mai bun, mai înțelegător, mai om.

Fiecare din noi iubim muzica, ne place cîntarea, ne însuflețim la auzul acordurilor ei. Prețuim toate artele, dar mi se pare că farmecul muzicii, dintre toate ne înalță mai sus sufletul, ne poartă pe cărări de ideal!

Cîntarea dă parcă aripi sufletului nostru. Muzica peste tot ne înveșmîntează în reculegere și dă vieții noastre elan, pătrundere, cutremurare, care poate naște marile hotărîri și uneori fapte eroice.

*

Mărturisitorii lui Hristos și ceata mucenicilor din toate veacurile mergeau la moarte, fie în arena circurilor romane, fie în alte împrejurări, cîntînd imne și psalmi de slavă lui Hristos-Dumnezeu. Cîntarea îi înfrătea pe toți, îi lega sufletește și le dădea tăria și forța sufletească de-a răbda pînă la sfîrșit și-a se încununa cu laurii nemuririi.

Despre muzica adevărată, sănătoasă, autentică, un poet a zis: că ea încîntă, dă tărie, siguranță, liniștire și dezleagă sufletul omenesc de lucrurile de jos.

Am putea spune că muzica, fie instrumentală, fie cîntată de voci omenești, are o putere tainică, aceea de-a reface sufletele abătute, de-a reînvia și-a trezi la înaltele lor îndatoriri conștiințele omenesci.

Fiecare din noi va fi făcut o experiență personală în această privință.

Marele nostru poet Al. Vlahuță a spus despre forța cuvîntului rostit:

Ca-n bazme-i a cuvîntului putere
El lumi a avea-ți face din păreri
Și chip etern din clipa care pieri
Și iarăși azi din ziua cea de eri.

El poate morții din mormînt să-i cheme
Sub vraja lui atotputernic ești,
Străbați în orice loc și-n orice vreme
Și mii de feluri de vieți trăiești.

Minunate cuvinte și cutremurător tablou al forței pe care vraja cuvîntului măestrit o poate desfășura!

Dacă vorba rostită poate îndeplini asemenea fapte, apoi cu atît mai mult graiul muzicii, cîntarea în armonie, în acorduri și simfonii, care pune în lucrare elemente și mijloace multiple pentru a lucra asupra sensibilității și conștiinței sufletului omenesc.

Muzica în ceea ce ea are mai înalt, mai pur, mai măestrit, depășește condiția umană, trece în ideal, în sfere cosmice și-l înalță și pe om deasupra frămîntărilor mărunte ale vieții.

Religiile tuturor veacurilor au folosit cîntarea, ca mijlocul cel mai desăvîrșit de-a se preamări dumnezeirea.

În mod strălucit vedem acest lucru la vechii evrei. Marele templu din Ierusalim, ridicat de Solomon, era slujit de sute de preoți, care aduceau laudă lui Iehova, în cîntare cu voce, în glas de trîmbiță, de alăută, în psaltire și-n alte organe, chemînd toată suflarea, toată făptura să laude pe Domnul!

Chiar și atunci, cînd haldeii le-au dărîmat templul și-au dus poporul în robia babilonică, slujitorii lui Iehova și-au luat instrumentele de cîntat în deportare și-acolo cu lacrimi, întorși cu fața spre Ierusalim, laudau în cîntare pe Dumnezeu.

În noua credință a lui Hristos, s-a continuat cu cîntarea Psalmilor, apoi pe rînd fură alcătuite imnele liturgice creștine, în care este preamărit Dumnezeu în Treime, apoi taina răscumpărării prin întruparea Fiului lui Dumnezeu în Iisus Hristos.

Răscumpăratu-ne-ai pe noi din blestemul legii
Cu scump sîngele tău
Pe cruce răstignindu-te
Cu sulița împungîndu-te
Nemurire ai dărui oamenilor
Mîntuitorul nostru: Slavă Ție!

(Troparul patimilor)

Pe aceste teme liturgice fură create melodii variate, pline de frumusețe, care peste veacuri au consolat atîtea inimi și-au înalțat indivizi și popoare; au fortificat pe cei slabi, au oțelit voințe, au însuflețit nădejdi, au galvanizat conștiințe și peste tot au întărit pe oameni făcîndu-i apți pentru realizarea marilor țeluri ale existenței.

Adevăratul credincios iubește farmecul cîntării, dar, mai presus de aceasta, făurește din viața sa interioară un cîntec, o melodie.

Înainte de Dumnezeu și-n fața vieții, mai frumoasă și mai aleasă decît orice cîntare măiestrită este melodia care se revarsă neconținut dintr-o inimă curată, inimă iubitoare de pace, dintr-un suflet transfigurat, plin de vrednicie și de dragoste față de oameni, frații săi.

Frumusețea vieții în aceasta stă: să iubim armonia binelui, a adevărului, a muncii, a frumosului. Să iubim pe cei ce ne-nconjoară de la membrii familiei noastre și pînă la vecini și la orice om. Să iubim mult și curat!

Să iubim pe Dumnezeu, pe Domnul Iisus Hristos, pe Sfînta lui Maică, pururea Fecioară Maria, și pe toți Sfinții și atunci melodia care se va înalța din inimile noastre va întrece în frumusețe cele mai alese simfonii.

Prot. Gh. Secaș

In lumina unității poporului

Biserica „Sf. Nicolae“ din Scheii Brașovului a contribuit la păstrarea și afirmarea unității poporului. Dacă s-a spus, cu drept cuvînt, că umbra lui Mircea cel Bătrîn stă la mănăstirea Cozia și duhul cel puternic al lui Ștefan cel Mare stă la mănăstirea Putna, apoi dorul de înfrățire al lui Mihai Viteazul stă aici la biserica Sf. Nicolae din Scheii unde a făcut popas în drum spre Alba-Iulia, fiind întîmpinat de protopopul Mihai și cîștigat pentru pomelnicul ctitorilor. Sabia lui Mihai Viteazul a despicat pentru o clipă negura vremurilor, lăsînd să se vadă strana unde se roagă și crede un popor. Spre catapetasma acestei biserici și-au înălțat capetele generații întregi cu același crez, cu aceeași rugă, cu același dor de înfrățire, cu aceeași lumină lăuntrică din care au izvorît atîtea fapte eroice.

Din flăcările unui rug aprins, s-a înalțat în incinta bisericii cea dintîi școală românească, care preciza unitatea, continuitatea, identitatea vieții românești, aceeași dincolo și dincoace de Carpați,

una într-o mare și indestructibilă familie. Aici a făcut popas Diaconul Coresi, ctitorul limbii românești care a înțeles că:

Limba noastră
Românească
E o limpede fereastră
Către cer și către soare,
Este ușă-împărătească
De altare...
E jertfelnic, e pistol,
E simbol
De gîndire,
De iubire
Creștinească...“.

Aici a predat la elevi Anton Pan, protopsaltul care a pus pe muzică versurile înaripate ale poetului: „Români din patru unghiuri, acum ori niciodată, uniți-vă-n cuget, uniți-vă-n simțiri“, versuri care au fost cîntate la Rîmnicu Vîlcea, la solemnitatea organizată cu prilejul jurămîntului pe Constituția revoluționară. Conducătorul corului care a întonat-o fiind tot Anton Pan. Sub cupola acestei biserici se aud și astăzi cîntările lui Gheorghe

Dima, care a fost acuzat că a compus cîntări ireidentiste, pentru coruri bisericesti și pentru care a fost întemnițat la Cluj vreme de trei ani. Aici au învățat țărani care nu s-au lepădat de plug și de brazdă, cum a fost Bucur Găitan din Satulung, care citea în limba latină pe autorii latini și care dintr-o strană de biserică și-a îngăduit a corecta latineasca profesorilor de latină, sau ca moș Nicolae Herlea, care, aflîndu-se printre cei trei sute de memorandiști împreună cu doctorul Ioan Rațiu, a rostit la Viena o cuvîntare începută în românește, continuată în nemțește și încheiată în latinește spre mirarea auditorilor.

Pe lespezile acestei biserici, Șaguna și-a plimbat toiagul, marele ierarh al Bisericii sale, despre care ziaristul maghiar Bekesi, vorbind în limba maghiară, a spus: Șaguna este un munte gigantic al cărui vîrf e acoperit de zăpadă, al cărui intern însă arde cu flăcări, nu cu flăcări pustiitoare ci cu flăcări iubirii, dătătoare de viață.

Alături de Șaguna, pictat pe zidul ctitoriei, stă mitropolitul Bălan, a cărui arhipăstorie s-a identificat cu marile năzuințe ale poporului nostru și cu biruințele lui după cum afirmă însuși Patriarhul României, Prea Fericitul Justinian.

Tot aici a poposit ca profesor și azi ca mitropolit al Ardealului, unul dintre cei mai de seamă redactori ai Telegrafului Român, foaia lui Șaguna, despre care Mihail Eminescu avea cuvinte de caldă apreciere. O adevărată școală era această gazetă care, în paginile sale, afirma că un popor trăiește numai pînă atunci, pînă cînd își cunoaște trecutul și este însuflețit pentru viitor.

Biserica Ortodoxă Română contribuie și astăzi la întărirea și afirmarea unității poporului nostru, la lupta lui pentru un viitor cît mai luminos, pentru înfrățirea și pacea lumii.

Prot. Șt. Tascianu

Cibinium 69

(Urmare din pag. 3)

deschise, în prezența organelor superioare locale, a invitaților și unui numeros public.

Încă în prima ediție a festivalului „Cibinium“ de anul trecut s-a accentuat că această manifestație artistico-culturală este o continuare sau mai bine-zis o reluare a manifestărilor Astei culturale din trecut.

Ca și ediția din anul trecut, „Cibinium 69“ a însemnat o nouă afirmare a artei și a multilateralei puteri de creație a poporului nostru de pe aceste meleaguri străbune.

N.D.G.

Informații

— Sîmbătă, 28 iunie 1969, într-un cadru sărbătoresc deosebit, liceul „Gh. Lazăr“ din Sibiu a găzduit pe foștii săi bacalaureați din 1929, serie bogată în personalități ilustre, care se revedea după 40 de ani de viață și activitate.

Potrivit datinei noastre creștinești, la ora 13 în Catedrala mitropolitană s-a oficiat un parastas pentru colegii și profesorii decedați. Parastasul a fost slujit de un sobor de preoți în frunte cu P. C. prof. Dr. Grigorie Marcu de la Institutul nostru Teologic Universitar din Sibiu, P. C. Sa făcînd parte din această serie, răspunsurile fiind date de corul restrîns al studenților teologi.

